ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 6ης Φεβρουαρίου 2014*

«Προδικαστική παραπομπή — Κανονισμός (ΕΚ) 1383/2003 — Μέτρα σκοπούντα στην παρεμπόδιση της διαθέσεως στην αγορά εμπορευμάτων που φέρουν σήμα κατά παραποίηση/απομίμηση και πειρατικών εμπορευμάτων — Άρθρο 2 — Πεδίο εφαρμογής του κανονισμού — Πώληση, από τρίτο κράτος και μέσω διαδικτύου, ρολογιού που είναι εμπόρευμα παραποίησης/απομίμησης για ίδια χρήση σε ιδιώτη κάτοικο κράτους μέλους — Κατάσχεση του ρολογιού από τις τελωνειακές αρχές κατά την είσοδο στο έδαφος του κράτους μέλους — Νομιμότητα της κατασχέσεως — Προϋποθέσεις — Προϋποθέσεις σχετιζόμενες με την προσβολή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας — Οδηγία 2001/29/ΕΚ — Άρθρο 4 — Διανομή στο κοινό — Οδηγία 2008/95/ΕΚ — Άρθρο 5 — Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 — Άρθρο 9 — Χρήση στις συναλλαγές»

Στην υπόθεση C-98/13,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Højesteret (Δανία) με απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2013, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Φεβρουαρίου 2013, στο πλαίσιο της δίκης

Martin Blomqvist

κατά

Rolex SA,

Manufacture des Montres Rolex SA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta, πρόεδρο τμήματος, J. L. da Cruz Vilaça, Γ. Αρέστη, J.-C. Bonichot (εισηγητή) και A. Arabadjiev, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Cruz Villalón

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— ο M. Blomqvist, εκπροσωπούμενος από τον J. Petersen, advokat,

— η Rolex SA και η Manufacture des Montres Rolex SA, εκπροσωπούμενες από τους K. Dyekjær και T. Mølsgaard, advokater,

* Γλώσσα διαδικασίας: η δανική.

— η Εσθονική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις N. Grünberg και M. Linntam,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον D. Colas και την B. Beaupère-Manokha,

— η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την M. Clausen και τον F. W. Bulst,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΚ) 1383/2003 του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, για την παρέμβαση των τελωνειακών αρχών έναντι εμπορευμάτων που είναι ύποπτα ότι παραβιάζουν ορισμένα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται έναντι των εμπορευμάτων που διαπιστώνεται ότι παραβιάζουν παρόμοια δικαιώματα (ΕΕ L 196, σ. 7, στο εξής: τελωνειακός κανονισμός), του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167, σ. 10, στο εξής: οδηγία για το δικαίωμα του δημιουργού), του άρθρου 5, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2008/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ L 299, σ. 25, στο εξής: οδηγία περί σημάτων), και του άρθρου 9, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ. 1, στο εξής: κανονισμός για το κοινοτικό σήμα).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ αφενός, του M. Blomqvist και, αφετέρου, της Rolex SA και της Manufacture des montres Rolex SA (στο εξής, από κοινού: Rolex) σχετικά με την καταστροφή ρολογιού το οποίο είναι εμπόρευμα παραποίησης/απομίμησης και είχε κατασχεθεί από τις τελωνειακές αρχές και το οποίο ο M. Blomqvist είχε αγοράσει από κινεζικό διαδικτυακό κατάστημα.

Το νομικό πλαίσιο

Η νομοθεσία της Ένωσης

Ο τελωνειακός κανονισμός

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2 και 8 του τελωνειακού κανονισμού έχουν ως εξής:

«2) Η εμπορία εμπορευμάτων παραποίησης/απομίμησης και πειρατικών εμπορευμάτων και, σε γενικές γραμμές, η εμπορία όλων των εμπορευμάτων που παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ζημιώνει σημαντικά τους νομοταγείς κατασκευαστές και εμπόρους, καθώς και τους δικαιούχους των δικαιωμάτων και εξαπατά τους καταναλωτές εμπλέκοντάς τους ορισμένες φορές ακόμη και σε κινδύνους για την υγεία τους και την ασφάλειά τους. Θα πρέπει, κατά συνέπεια, να παρεμποδίζεται, με κάθε μέσο, η διάθεση στην αγορά τέτοιων εμπορευμάτων και να ληφθούν

μέτρα αποτελεσματικής αντιμετώπισης της παράνομης αυτής δραστηριότητας, χωρίς ωστόσο να παρακωλύεται η ελευθερία του νόμιμου εμπορίου. Ο στόχος αυτός συμβαδίζει με τις προσπάθειες που έχουν αναληφθεί διεθνώς προς την ίδια κατεύθυνση.

[...]

8) Η διαδικασία η οποία κινείται προκειμένου να διαπιστωθεί εάν πράγματι υπήρξε παραβίαση δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις, διεξάγεται με βάση τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για να καθοριστεί εάν εμπορεύματα που παράγονται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις διατάξεις των κρατών μελών περί αρμοδιότητας των δικαστηρίων και περί δικαστικών διαδικασιών.»

4 Το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού ορίζει:

«1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους όρους παρέμβασης των τελωνειακών αρχών όσον αφορά εμπορεύματα που θεωρούνται ύποπτα ότι παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στις ακόλουθες περιπτώσεις:

[...]

β) όταν ανακαλύπτονται κατά τον έλεγχο που διενεργείται επί εμπορευμάτων που εισάγονται ή εξέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας σύμφωνα με τα άρθρα 37 και 183 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92, [του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1)], [...].

2. Ο κανονισμός αυτός καθορίζει επίσης τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές όταν τα εμπορεύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αποδεικνύεται ότι παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.»

5 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως “εμπορεύματα που παραβιάζουν δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας”:

α) τα “εμπορεύματα παραποίησης/απομίμησης”, ήτοι:

i) τα εμπορεύματα, συμπεριλαμβανομένης της συσκευασίας τους, τα οποία φέρουν χωρίς άδεια βιομηχανικό ή εμπορικό σήμα ίδιο με βιομηχανικό ή εμπορικό σήμα που έχει εγκύρως καταχωρηθεί για τους ίδιους τύπους εμπορευμάτων, ή που δεν δύναται να διακριθεί ως προς τα βασικά του χαρακτηριστικά από το εν λόγω βιομηχανικό ή εμπορικό σήμα και το οποίο, ως εκ τούτου, παραβιάζει δικαιώματα του δικαιούχου του εν λόγω σήματος, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 40/1994 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα [ΕΕ 1994, L 11, σ. 1] σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στου οποίου τις τελωνειακές αρχές υποβάλλεται η αίτηση παρέμβασης·

[...]

β) τα “πειρατικά εμπορεύματα”, ήτοι τα εμπορεύματα τα οποία είναι ή περιέχουν αντίγραφα κατασκευασμένα χωρίς τη συγκατάθεση είτε του δικαιούχου δικαιώματος δημιουργού ή συγγενικού δικαιώματος ή δικαιώματος επί σχεδίου ή υποδείγματος, ανεξαρτήτως του εάν έχει καταχωρηθεί σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, είτε προσώπου στο οποίο έχει δοθεί η άδεια από τον δικαιούχο στη χώρα παραγωγής, εφόσον η κατασκευή των εν λόγω αντιγράφων θα προσέβαλε το δικαίωμα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της

12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα [ΕΕ 2002, L 3, σ. 1], ή σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στου οποίου τις τελωνειακές αρχές υποβάλλεται η αίτηση παρέμβασης».

6 Το άρθρο 9, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού προβλέπει:

«Όταν ένα τελωνείο [...] διαπιστώσει [...] ότι εμπορεύματα που εμπίπτουν σε μια από τις περιπτώσεις του άρθρου 1, παράγραφος 1, είναι εμπορεύματα ύποπτα ότι παραβιάζουν δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας [...], αναστέλλει τη χορήγηση άδειας παραλαβής των εμπορευμάτων ή προβαίνει στη δέσμευσή τους.»

7 Κατά το άρθρο 10, πρώτο εδάφιο, του τελωνειακού κανονισμού:

«Οι διατάξεις που ισχύουν στο κράτος μέλος στου οποίου την επικράτεια τα εμπορεύματα εμπίπτουν σε μια από τις περιπτώσεις του άρθρου 1, παράγραφος 1, εφαρμόζονται για να προσδιοριστεί κατά πόσο υπήρξε παραβίαση δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις.»

8 Κατά το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού:

«Με την επιφύλαξη των άλλων εννόμων μέσων προστασίας που διαθέτει ο κάτοχος δικαιώματος, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, προκειμένου οι αρμόδιες αρχές να είναι σε θέση:

α) σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, να καταστρέψουν τα εμπορεύματα που διαπιστώνεται ότι παραβιάζουν δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή να τα θέσουν εκτός εμπορικής κυκλοφορίας, ώστε να αποφευχθεί ζημία του δικαιούχου, και αυτό χωρίς οιαδήποτε αποζημίωση, εκτός εάν άλλως ορίζει η εθνική νομοθεσία, και χωρίς επιβάρυνση του Δημοσίου·

[...]».

Η οδηγία για το δικαίωμα του δημιουργού

9 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας για το δικαίωμα του δημιουργού έχει ως εξής:

«Τα κράτη μέλη παρέχουν στους δημιουργούς, όσον αφορά το πρωτότυπο ή αντίγραφο των έργων τους, το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν τη διανομή τους στο κοινό με οποιαδήποτε μορφή μέσω πώλησης ή άλλως.»

Η οδηγία περί σημάτων

10 Κατά το άρθρο 5, παράγραφοι 1, 2 και 5, της οδηγίας περί σημάτων:

«1. Το καταχωρισμένο σήμα παρέχει στον δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο, να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του:

α) σημείο ταυτόσημο με το σήμα [...]·

[...]

3. Μπορεί, ιδίως, να απαγορεύεται, αν πληρούνται οι όροι των παραγράφων 1 και 2:

[...]

β) η προσφορά των προϊόντων ή η εμπορία ή η κατοχή τους προς εμπορία ή η προσφορά ή παροχή υπηρεσιών υπό το σημείο·

γ) η εισαγωγή ή η εξαγωγή των προϊόντων υπό το σημείο·

[...]».

Ο κανονισμός για το κοινοτικό σήμα

11 Κατά το άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού για το κοινοτικό σήμα:

«1. Το κοινοτικό σήμα παρέχει στον δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο, να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του:

α) κάθε σημείο που ταυτίζεται με το κοινοτικό σήμα [...]·

[...]

2. Μπορεί, ιδίως, να απαγορεύεται, εάν πληρούνται οι όροι της παραγράφου 1:

[...]

β) η προσφορά των προϊόντων ή η εμπορία ή η κατοχή τους προς εμπορία ή η προσφορά ή παροχή υπηρεσιών υπό το σημείο·

γ) η εισαγωγή ή η εξαγωγή των προϊόντων υπό το σημείο·

[...]».

Η δανική νομοθεσία

12 Κατά το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 3, του νόμου για το δικαίωμα του δημιουργού (ophavsretsloven), όπως προκύπτει από την κωδικοποιητική απόφαση 202 (lovbekendtgørelse nr. 202), της 27ης Φεβρουαρίου 2010, με τον οποίο μεταφέρθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη οδηγία για το δικαίωμα του δημιουργού:

«1. Υπό την επιφύλαξη των περιορισμών που προβλέπει ο παρών νόμος, το δικαίωμα του δημιουργού συνεπάγεται το αποκλειστικό δικαίωμα διαθέσεως του έργου μέσω αναπαραγωγής του ή παροχής δυνατότητας προσβάσεως του κοινού σ' αυτό στην αρχική ή σε τροποποιημένη μορφή, σε μετάφραση, μετατροπή σε άλλο είδος λογοτεχνίας ή τέχνης ή σε άλλη τεχνική.

[...]

3. Το έργο καθίσταται προσιτό στο κοινό, όταν

1) αντίγραφα του έργου προσφέρονται για πώληση, εκμίσθωση ή δανεισμό ή κατ' άλλον τρόπο διανέμονται στο κοινό·

2) αντίγραφα του έργου εκτίθενται δημοσίως ή

3) το έργο προβάλλεται δημοσίως.»

13 Κατά το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 3, του νόμου περί σημάτων (varemærkeloven), όπως προκύπτει από την κωδικοποιητική απόφαση 109 (lovbekendtgørelse nr. 109), της 24ης Ιανουαρίου 2012, με τον οποίο μεταφέρθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη η οδηγία περί σημάτων:

«1. Ο δικαιούχος σήματος μπορεί να απαγορεύει σε άλλους να χρησιμοποιούν στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του, ένα σημείο, όταν

1) το σημείο είναι πανομοιότυπο με το σήμα και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες, για τα οποία ή τις οποίες χρησιμοποιείται το σημείο, είναι πανομοιότυπα ή πανομοιότυπες με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες, για τα οποία ή τις οποίες προστατεύεται το σήμα, ή

2) το σημείο, λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητάς του με το σήμα και της ταυτότητας ή της ομοιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών, εγκυμονεί κίνδυνο συγχύσεως, συμπεριλαμβανομένου και του ενδεχομένου συσχετίσεως με το σήμα.

[…]

3. Ως χρήση στις συναλλαγές θεωρείται ιδίως

1) η επίθεση του σημείου επί των προϊόντων ή της συσκευασίας τους,

2) η προσφορά των προϊόντων, η εμπορία ή η κατοχή τους προς τους σκοπούς αυτούς ή η προσφορά ή παροχή υπηρεσιών υπό το σημείο αυτό,

3) η εισαγωγή ή εξαγωγή των προϊόντων υπό το σημείο αυτό ή

4) η χρησιμοποίηση του σημείου σε επαγγελματικό έντυπο υλικό και στη διαφήμιση.»

14 Κατά το άρθρο 5 της κωδικοποιητικής αποφάσεως 1047, για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού κανονισμού σχετικά με τα εμπορεύματα που είναι ύποπτα ότι θίγουν ορισμένα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται έναντι των εμπορευμάτων που διαπιστώνεται ότι θίγουν παρόμοια δικαιώματα (lovbekendtgørelse nr. 1047 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordning om toldmyndighedernes indgriben over for varer, der mistænkes for at krænke visse intellektuelle ejendomsrettigheder, og om de foranstaltninger, som skal træffes over for varer, der krænker sådanne rettigheder), της 20ής Οκτωβρίου 2005:

«[1.] Ο παραλήπτης εμπορευμάτων μπορεί, στο πλαίσιο διαδικασίας που κινείται κατά το άρθρο 9 του [τελωνειακού κανονισμού], να ζητήσει από το δικαστήριο να αποφανθεί αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αναστολής της χορηγήσεως άδειας παραλαβής των εμπορευμάτων. Το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει την παραλαβή των εμπορευμάτων.

2. Ο παραλήπτης των εμπορευμάτων δεν μπορεί να προσβάλει την απόφαση της τελωνειακής και φορολογικής διοικήσεως ενώπιον ανώτερης διοικητικής αρχής.»

15 Το άρθρο 4 της αποφάσεως 12, για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού κανονισμού για την παρέμβαση των τελωνειακών αρχών έναντι εμπορευμάτων που είναι ύποπτα ότι θίγουν ορισμένα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται έναντι των εμπορευμάτων που διαπιστώνεται ότι θίγουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (bekendtgørelse nr. 12 om anvendelse

af Det Europæiske Fællesskabs forordning om toldmyndighedernes indgriben over for varer, der mistænkes for at krænke visse intellektuelle ejendomsrettigheder, og om de foranstaltninger, som skal træffes over for varer, der krænker sådanne rettigheder), της 9ης Ιανουαρίου 2006, ορίζει τα εξής:

«[1.] Προϊόντα ως προς τα οποία διαπιστώνεται ότι συνιστούν προσβολή δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, που περιλαμβάνονται στον ορισμό του άρθρου 2, παράγραφος 1, του [τελωνειακού κανονισμού] εγκαταλείπονται υπέρ του Δημοσίου προς καταστροφή. Η καταστροφή διενεργείται υπό τους όρους που διατυπώνονται στο άρθρο 17, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού αυτού.

2. Για την καταστροφή των εμπορευμάτων σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεν παρέχεται αποζημίωση.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

16 Τον Ιανουάριο του 2010, ο M. Blomqvist, κάτοικος Δανίας, παρήγγειλε, από κινεζικό διαδικτυακό κατάστημα, ρολόι περιγραφόμενο ως μάρκας Rolex. Η παραγγελία και η πληρωμή πραγματοποιήθηκαν μέσω του αγγλόφωνου ιστότοπου του πωλητή. Ο πωλητής απέστειλε το ρολόι με ταχυδρομικό δέμα από το Χονγκ Κονγκ.

17 Οι τελωνειακές αρχές έλεγξαν το δέμα κατά την άφιξή του στη Δανία. Έχοντας υποψίες ότι πρόκειται για παραποίηση/απομίμηση του αυθεντικού ρολογιού μάρκας Rolex και ότι συντρέχει προσβολή των δικαιωμάτων του δημιουργού για το συγκεκριμένο μοντέλο, οι εν λόγω αρχές ανέστειλαν τον εκτελωνισμό του ρολογιού. Στις 18 Μαρτίου 2010, ενημέρωσαν τη Rolex και τον M. Blomqvist.

18 Κατόπιν της διαπιστώσεως ότι όντως επρόκειτο για παραποίηση/απομίμηση, η Rolex υπέβαλε, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει ο τελωνειακός κανονισμός, αίτημα διατηρήσεως της αναστολής του εκτελωνισμού και ζήτησε από τον M. Blomqvist να δώσει τη συγκατάθεσή του ώστε οι τελωνειακές αρχές να προβούν σε καταστροφή του ρολογιού.

19 Ο M. Blomqvist αντιτάχθηκε στην καταστροφή του ρολογιού, προβάλλοντας ότι είχε νομίμως αγοράσει το ρολόι.

20 Κατόπιν τούτου, η Rolex ενήγαγε τον M. Blomqvist ενώπιον του Sø- og Handelsretten (εμποροδικείου), με αίτημα να υποχρεωθεί ο M. Blomqvist να αποδεχθεί την αναστολή του εκτελωνισμού και την καταστροφή του ρολογιού άνευ αποζημιώσεως Το εν λόγω δικαστήριο έκανε δεκτό το αίτημα της Rolex.

21 Ο M. Blomqvist άσκησε ένδικο μέσο ενώπιον του Højesteret. Το εν λόγω δικαστήριο θέτει το ερώτημα εάν στην προκειμένη περίπτωση όντως υφίσταται προσβολή δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, που αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για να εφαρμοστεί ο τελωνειακός κανονισμός, δεδομένου ότι, για να έχει εφαρμογή ο κανονισμός αυτός, πρέπει, αφενός, να υφίσταται προσβολή του δικαιώματος του δημιουργού ή δικαιώματος επί σήματος προστατευόμενου στη Δανία και, αφετέρου, η προβαλλόμενη προσβολή να έχει συμβεί εντός του εν λόγω κράτους μέλους. Εφόσον διαπιστωθεί ότι ο M. Blomqvist αγόρασε το ρολόι για προσωπική χρήση και ότι δεν παρέβη τη δανική νομοθεσία περί δικαιώματος του δημιουργού και περί σημάτων, τίθεται, κατά το αιτούν δικαστήριο, το ζήτημα εάν ο πωλητής έχει προσβάλει το δικαίωμα του δημιουργού και τη σχετική με το σήμα νομοθεσία της Δανίας. Συνεπώς, και με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου (αποφάσεις της 12ης Ιουλίου 2011, C-324/09, L'Oréal κ.λπ., Συλλογή 2011, σ. I-6011, της 1ης Δεκεμβρίου 2011, C-446/09 και C-495/09, Philips και Nokia, Συλλογή 2011, σ. I-12435, και της 21ης Ιουνίου 2012, C-5/11, Donner), το Højesteret ζητεί να διευκρινιστεί εάν εν προκειμένω συντρέχει διανομή στο κοινό, κατά την έννοια της οδηγίας για το δικαίωμα του δημιουργού, και χρήση στις συναλλαγές, κατά την έννοια της οδηγίας περί σημάτων και του κανονισμού για το κοινοτικό σήμα.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Højesteret αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας [για το δικαίωμα του δημιουργού] την έννοια ότι "διανομή […] στο κοινό" εντός κράτους μέλους ενός προστατευομένου κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας προϊόντος συντρέχει όταν μια επιχείρηση συνάπτει μέσω ιστότοπου τρίτης χώρας συμφωνία πωλήσεως και αποστολής του προϊόντος σε ιδιώτη αγοραστή με γνωστή στον πωλητή διεύθυνση στο κράτος μέλος στο οποίο το προϊόν προστατεύεται κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας, πληρώνεται για το προϊόν και διενεργεί την αποστολή στον αγοραστή στη συμφωνηθείσα διεύθυνση ή απαιτείται συγχρόνως, στην περίπτωση αυτή, το προϊόν να έχει αποτελέσει πριν την πώληση αντικείμενο προσφοράς προς πώληση ή διαφημίσεως απευθυνόμενης ή αναρτημένης σε διαδικτυακό ιστότοπο απευθυνόμενο προς τους καταναλωτές του κράτους μέλους εντός του οποίου παραδίδεται το προϊόν;

2) Έχει το άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας [περί σημάτων] την έννοια ότι συνιστά "χρήση σήματος στις συναλλαγές" εντός κράτους μέλους το γεγονός ότι μια επιχείρηση συνάπτει μέσω ιστότοπου τρίτης χώρας συμφωνία πωλήσεως και αποστολής προϊόντος που φέρει το σήμα σε αγοραστή με γνωστή στον πωλητή διεύθυνση στο κράτος μέλος στο οποίο το σήμα είναι καταχωρισμένο, πληρώνεται για το προϊόν και διενεργεί την αποστολή στον αγοραστή στη συμφωνηθείσα διεύθυνση ή απαιτείται συγχρόνως, στην περίπτωση αυτή, το προϊόν να έχει αποτελέσει πριν την πώληση αντικείμενο προσφοράς προς πώληση ή διαφημίσεως απευθυνόμενης ή αναρτημένης σε διαδικτυακό ιστότοπο απευθυνόμενο προς τους καταναλωτές του εν λόγω κράτους μέλους;

3) Έχει το άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού [για το κοινοτικό σήμα] την έννοια ότι συνιστά "χρήση σήματος στις συναλλαγές" εντός κράτους μέλους το γεγονός ότι μια επιχείρηση συνάπτει μέσω ιστότοπου τρίτης χώρας συμφωνία πωλήσεως συμφωνία πωλήσεως και αποστολής προϊόντος, που φέρει το σήμα σε αγοραστή με γνωστή στον πωλητή διεύθυνση στο κράτος μέλος στο οποίο το σήμα είναι καταχωρισμένο, πληρώνεται για το προϊόν και διενεργεί την αποστολή στον αγοραστή στη συμφωνηθείσα διεύθυνση ή απαιτείται συγχρόνως, στην περίπτωση αυτή, το προϊόν να έχει αποτελέσει πριν την πώληση αντικείμενο προσφοράς προς πώληση ή διαφημίσεως απευθυνόμενης ή αναρτημένης σε διαδικτυακό ιστότοπο απευθυνόμενο προς τους καταναλωτές του εν λόγω κράτους μέλους;

4) Έχει το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του [τελωνειακού κανονισμού] την έννοια ότι προϋπόθεση για την εφαρμογή εντός κράτους μέλους των διατάξεων για την παρεμπόδιση της θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία και την καταστροφή "πειρατικών εμπορευμάτων" αποτελεί η "διανομή […] στο κοινό", σύμφωνα με τα κριτήρια της απαντήσεως επί του πρώτου ερωτήματος;

5) Έχει το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του [τελωνειακού κανονισμού] την έννοια ότι προϋπόθεση για την εφαρμογή εντός κράτους μέλους των διατάξεων για την παρεμπόδιση της θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία και την καταστροφή "εμπορευμάτων παραποιήσεως/απομιμήσεως" αποτελεί η "χρήση του σήματος στις συναλλαγές" εντός του κράτους μέλους σύμφωνα με τα κριτήρια των απαντήσεων επί του δεύτερου και του τρίτου ερωτήματος;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

23 Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι με τα ερωτήματά του το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί ο όρος «διανομή στο κοινό» του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας για το δικαίωμα του δημιουργού, καθώς και ο όρος «χρήση στις συναλλαγές» του άρθρου 5, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας περί

σημάτων και του άρθρου 9, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού για το κοινοτικό σήμα, προκειμένου να αποφανθεί εάν στην υπόθεση κύριας δίκης υπάρχει προσβολή δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας.

24 Κατά τον ορισμό των όρων «εμπορεύματα παραποίησης/απομίμησης» και «πειρατικά εμπορεύματα» που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, του τελωνειακού κανονισμού, οι έννοιες αυτές αφορούν προσβολές κατά σήματος, κατά δικαιώματος του δημιουργού ή συγγενούς δικαιώματος ή ακόμα δικαιώματος επί υποδείγματος ή σχεδίου, το οποίο αναγνωρίζεται δυνάμει του δικαίου της Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου κράτους μέλους εντός του οποίου υποβάλλεται αίτηση παρεμβάσεως των τελωνειακών αρχών. Επομένως, οι προαναφερθέντες κανονισμοί αφορούν αποκλειστικά προσβολές δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας τα οποία χορηγεί το δίκαιο της Ένωσης ή το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Philips και Nokia, σκέψη 50).

25 Συναφώς, ο τελωνειακός κανονισμός δεν καθιερώνει νέο κριτήριο για την εξακρίβωση της υπάρξεως προσβολής των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (βλ., συναφώς, απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2006, C-281/05, Montex Holdings, Συλλογή 2006, σ. I-10881, σκέψη 40). Συνεπώς, η προσβολή αυτή μπορεί να προβληθεί προκειμένου να δικαιολογηθεί παρέμβαση των τελωνειακών αρχών βάσει του κανονισμού αυτού μόνον εάν η πώληση του οικείου εμπορεύματος ενδέχεται να θίξει τα δικαιώματα που απονέμονται υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπουν η οδηγία για το δικαίωμα του δημιουργού, η οδηγία περί σημάτων και ο κανονισμός για το κοινοτικό σήμα.

26 Υπό τις συνθήκες αυτές, τα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να εξεταστούν υπό την έννοια ότι το αιτούν δικαστήριο ερωτά εάν, κατά τον τελωνειακό κανονισμό, για να μπορεί ο δικαιούχος δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας επί εμπορεύματος που πωλείται σε κάτοικο κράτους μέλους από διαδικτυακό κατάστημα τρίτης χώρας να επικαλεστεί την προστασία που εγγυάται στον εν λόγω δικαιούχο ο κανονισμός κατά τον χρόνο εισόδου του εμπορεύματος αυτού σε αυτό το κράτος μέλος, είναι απαραίτητο η πώληση αυτή να θεωρηθεί, στο εν λόγω κράτος μέλος, ως μια μορφή διανομής στο κοινό ή ως χρήση στις συναλλαγές. Το αιτούν δικαστήριο ερωτά επίσης εάν το εμπόρευμα πρέπει, πριν την πώληση, να έχει αποτελέσει αντικείμενο προσφοράς προς πώληση ή διαφημίσεως απευθυνόμενης προς τους καταναλωτές του εν λόγω κράτους μέλους.

27 Συναφώς, υπενθυμίζεται, αφενός, ότι ο δικαιούχος του σήματος δικαιούται, κατά την οδηγία περί σημάτων και τον κανονισμό για το κοινοτικό σήμα, να απαγορεύει σε τρίτο να χρησιμοποιεί, χωρίς τη συγκατάθεσή του, σημείο πανομοιότυπο με το εν λόγω σήμα, όταν η χρήση αυτή γίνεται στις συναλλαγές, αφορά προϊόντα ή υπηρεσίες πανομοιότυπα με εκείνα για τα οποία έχει καταχωριστεί το σήμα και θίγει ή μπορεί να θίξει τις λειτουργίες του σήματος (απόφαση της 23ης Μαρτίου 2010, C-236/08 έως C-238/08, Google France και Google, Συλλογή 2010, σ. I-2417, σκέψη 49 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

28 Αφετέρου, κατά την οδηγία για το δικαίωμα του δημιουργού, ο δημιουργός διαθέτει, όσον αφορά το πρωτότυπο ή αντίγραφο των έργων του, το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει ή να απαγορεύει τη διανομή τους στο κοινό με οποιαδήποτε μορφή, μέσω πωλήσεως ή άλλως. Η διανομή στο κοινό συνίσταται σε σειρά πράξεων που περιλαμβάνουν, τουλάχιστον, τη σύναψη συμβάσεως πωλήσεως και την εκτέλεσή της μέσω της παραδόσεως του αντικειμένου σε ορισμένο πρόσωπο. Συνεπώς, οι έμποροι φέρουν την ευθύνη για κάθε πράξη που τέλεσαν ή που διενεργήθηκε για λογαριασμό τους και από την οποία προκύπτει ότι υφίσταται «διανομή [...] στο κοινό» σε κράτος μέλος στο οποίο το αντικείμενο της διανομής προστατεύεται με το δικαίωμα του δημιουργού (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Donner, σκέψεις 26 και 27).

29 Υπό τις συνθήκες αυτές, η νομοθεσία της Ένωσης επιτάσσει να αποτελεί η πώληση αυτή διανομή στο κοινό στο έδαφος κράτους μέλους, κατά την έννοια της οδηγίας για το δικαίωμα του δημιουργού, ή να συνιστά χρήση στις συναλλαγές, κατά την έννοια της οδηγίας περί σημάτων και του κανονισμού για το κοινοτικό σήμα. Η ύπαρξη διανομής στο κοινό θεωρείται αποδεδειγμένη σε περίπτωση συνάψεως συμβάσεως πωλήσεως και αποστολής.

30 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν αμφισβητείται ότι στη Δανία η Rolex είναι δικαιούχος των δικαιωμάτων του δημιουργού και του δικαιώματος επί σημάτων τα οποία επικαλείται και ότι το επίμαχο στη συγκεκριμένη δίκη ρολόι αποτελεί εμπόρευμα παραποίησης/απομίμησης και πειρατικό εμπόρευμα κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κανονισμού. Επίσης, δεν αμφισβητείται ότι η Rolex θα μπορούσε κατά νόμο να ισχυριστεί ότι έχουν προσβληθεί τα δικαιώματά της εάν το συγκεκριμένο εμπόρευμα είχε πωληθεί από έμπορο εγκατεστημένο στο κράτος μέλος αυτό, διότι στο πλαίσιο μιας τέτοιας πωλήσεως εμπορικής φύσεως θα είχε γίνει, κατά τη διανομή στο κοινό, χρήση των δικαιωμάτων της στις συναλλαγές. Μένει, συνεπώς, να εξεταστεί, προκειμένου να δοθεί απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα, εάν ένας δικαιούχος δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως η Rolex, μπορεί να επικαλεστεί την ίδια προστασία των δικαιωμάτων του σε περίπτωση που, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, το εμπόρευμα έχει πωληθεί από διαδικτυακό κατάστημα τρίτης χώρας, στο έδαφος της οποίας δεν ισχύει η ως άνω προστασία.

31 Βεβαίως, η απλή δυνατότητα προσβάσεως σε ιστότοπο εντός του καλυπτόμενου από το σήμα εδάφους δεν αρκεί για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι αναρτώμενες στον εν λόγω ιστότοπο προσφορές προς πώληση έχουν ως αποδέκτες καταναλωτές ευρισκόμενους στο έδαφος αυτό (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση L'Oréal κ.λπ., σκέψη 64).

32 Ωστόσο, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ενδέχεται να υφίσταται προσβολή των κατά τα προεκτεθέντα προστατευόμενων δικαιωμάτων σε περίπτωση που εμπορεύματα προερχόμενα από τρίτο κράτος αποτελούν αντικείμενο εμπορικής πράξεως απευθυνόμενης προς τους καταναλωτές της Ένωσης, όπως είναι η πώληση, η προσφορά προς πώληση ή η διαφήμιση (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Philips και Nokia, σκέψη 57 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

33 Συγκεκριμένα, εμπορεύματα προελεύσεως τρίτου κράτους τα οποία συνιστούν είτε απομίμηση προϊόντος προστατευόμενου εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης από δικαίωμα επί σήματος είτε αντίγραφο προϊόντος προστατευόμενου εντός της Ένωσης από δικαίωμα του δημιουργού, συγγενές δικαίωμα, υπόδειγμα ή σχέδιο μπορούν να προσβάλλουν το εν λόγω δικαίωμα και, ως εκ τούτου, να χαρακτηριστούν ως «εμπορεύματα παραποίησης/απομίμησης» ή «πειρατικά εμπορεύματα» εάν αποδειχθεί ότι προορίζονται να διατεθούν στην αγορά εντός της Ένωσης, πράγμα το οποίο συμβαίνει, μεταξύ άλλων, όταν εξακριβώνεται ότι τα επίμαχα εμπορεύματα αποτέλεσαν αντικείμενο πώλησης σε πελάτη εντός της Ένωσης ή προσφοράς προς πώληση ή διαφήμισης απευθυνόμενης σε καταναλωτές της Ένωσης (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Philips και Nokia, σκέψη 78).

34 Πάντως, στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν αμφισβητείται ότι το επίμαχο εμπόρευμα αποτέλεσε αντικείμενο πωλήσεως προς πελάτη εντός της Ένωσης, οπότε η συγκεκριμένη περίπτωση δεν είναι συγκρίσιμη προς εκείνη των προϊόντων που προσφέρονται προς πώληση σε «διαδικτυακή αγορά» ούτε βέβαια προς εκείνη των προϊόντων που εισάγονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης υπό καθεστώς αναστολής. Συνεπώς, το γεγονός ότι η πώληση πραγματοποιήθηκε μέσω διαδικτυακού καταστήματος ευρισκόμενου σε τρίτη χώρα δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια να στερηθεί ο δικαιούχος δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας επί του πωληθέντος εμπορεύματος την προστασία που απορρέει από τον τελωνειακό κανονισμό, χωρίς να απαιτείται να εξεταστεί εάν, πριν την εν λόγω πώληση, το εμπόρευμα αυτό είχε αποτελέσει αντικείμενο προσφοράς προς πώληση ή διαφημίσεως απευθυνόμενης προς τους καταναλωτές της Ένωσης.

35 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, κατά τον τελωνειακό κανονισμό, για να μπορεί ο δικαιούχος δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας επί εμπορεύματος που πωλείται σε κάτοικο κράτους μέλους από διαδικτυακό κατάστημα ευρισκόμενο σε τρίτη χώρα να επικαλεστεί την προστασία που εγγυάται στον εν λόγω δικαιούχο ο κανονισμός κατά τον χρόνο εισόδου του εμπορεύματος σε αυτό κράτος μέλος, αρκεί η αγορά του εν λόγω εμπορεύματος. Προς τούτο, δεν απαιτείται επιπλέον να έχει αποτελέσει το εμπόρευμα, πριν την πώληση, αντικείμενο προσφοράς προς πώληση ή διαφημίσεως απευθυνόμενης προς τους καταναλωτές του εν λόγω κράτους μέλους.

Επί των δικαστικών εξόδων

36 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

Κατά τον κανονισμό (ΕΚ) 1383/2003 του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, για την παρέμβαση των τελωνειακών αρχών έναντι εμπορευμάτων που είναι ύποπτα ότι παραβιάζουν ορισμένα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται έναντι των εμπορευμάτων που διαπιστώνεται ότι παραβιάζουν παρόμοια δικαιώματα, για να μπορεί ο δικαιούχος δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας επί εμπορεύματος που πωλείται σε κάτοικο κράτους μέλους από διαδικτυακό κατάστημα ευρισκόμενο σε τρίτη χώρα να επικαλεστεί την προστασία που εγγυάται στον εν λόγω δικαιούχο ο κανονισμός κατά τον χρόνο εισόδου του εμπορεύματος σε αυτό κράτος μέλος, αρκεί η αγορά του εν λόγω εμπορεύματος. Προς τούτο, δεν απαιτείται επιπλέον να έχει αποτελέσει το εμπόρευμα, πριν την πώληση, αντικείμενο προσφοράς προς πώληση ή διαφημίσεως απευθυνόμενης προς τους καταναλωτές του εν λόγω κράτους μέλους.

(υπογραφές)